

Verbanden → Verwijswoorden

Een verwijswoord verwijst naar een ander woord dat in de tekst staat. Meestal staat dat woord in de vorige zin. Soms moet je nog een stukje verder teruglezen. Heel soms staat het in de zin erna of nog verder in de tekst. Dan moet je juist een stukje verder lezen.

<u>Voorbeelden van verwijswoorden</u>	Hij, zij, ze, het, haar, hem, hun, die, dat, er, daar, dan.
---------------------------------------	---

Verbanden → Signaalwoorden

Signaalwoorden helpen bij het begrijpen van een tekst, omdat ze het verband aangeven tussen tekstdelen. Als je dat verband herkent, wordt het duidelijker wat de tekst je wil vertellen.

Signaalwoord	Verband
doordat, door, de oorzaak/reden is, zodat, hierdoor, daardoor, dus, dit leidt tot, het gevolg/resultaat/effect (daarvan) is, waardoor	oorzaak/gevolg
dus, vandaar, om die reden, dan ook, dat betekent, concluderend, kortom	conclusie
en, ook, ten eerste, ten tweede, een ander..., daarbij, daarnaast, voorts, verder, bovendien, niet alleen...maar ook, zowel...als, noch...noch, ten slotte, enzovoort, eveneens, evenals, tevens	opsomming
aangezien, omdat, want, immers, namelijk, vanwege, wegens, daarom	reden
samenvattend, kortom	samenvatting
dan, toen, vroeger, later, terwijl, al, wanneer, nadat, voordat, tot nu toe, plots, plotseling, reeds, wanneer	tijd
zoals, als, zowel...als, alsof, eveneens, evenzeer, op dezelfde wijze, net als, in vergelijking met	vergelijking
eerst, hierna, daarna, vervolgens, ten slotte, ten eerste, ten tweede, voordat, nadat, vroeger, later, oorspronkelijk, intussen	volgorde
om...te, voor, opdat, daartoe, met de bedoeling te/om, de bedoeling is..., om, waarmee, door middel van	doel
door ... te, door middel van, met behulp van, daarmee, met, op die/deze manier, zo	middel
als, als...dan, indien, wanneer, onder voorwaarde dat, mits, tenzij	voorwaarde
bijvoorbeeld, een voorbeeld hiervan is, zoals	voorbeeld
hetzelfde als, overeenkomst, gelijk, ook	overeenkomst
maar, echter, toch, doch, (des)ondanks, niettemin, hoewel, daarentegen, in tegenstelling tot, integendeel, het tegenovergestelde, daartegenover, al(hoewel), enerzijds...anderzijds, niettemin	tegenstelling